

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon

2024-2028

Leka kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Om eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollen kan rette seg mot kommunens eierrepresentant i et selskap, eller gjennomføres som en generell kontroll av kommunens rutiner for eierstyring.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planen gjelder hele valgperioden og til og med første år ut i neste periode, som er 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av kommunens og de kommunale eierskapers virksomhet. Med kommunale eierskap mener vi selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, innspill fra eldreråd og ungdomsråd, innspill fra hovedtillitsvalgte, samt hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset ressurs på ca. 740 timer til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser i løpet av valgperioden.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før forvaltningsrevisjonen kan påbegynnes. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får alltid anledning til å uttale om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra forvaltningsrevisjon fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp. Kontrollutvalget rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan også gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversiktene på neste side. Plan for forvaltningsrevisjon inneholder også forslag til hva forvaltningsrevisjonen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning/utfordringsbilde
<p>Offentlige anskaffelser, internkontroll pleie- og omsorg</p>	<p>Anskaffelsesreglene er komplekse. Dette krever kompetanse og internkontroll ved kjøp av varer og tjenester. I tillegg er det viktig at relasjoner mellom ansatte og aktører i næringslivet ikke kommer i konflikt med habilitetsreglene og hensynet til en tillitsskapende forvaltning. Dette er en risiko for at det kan bli foretatt ulovlige direkteanskaffelser eller andre brudd på regelverket. Feil tildelinger kan føre til dyre rettsaker, negativ omtale og prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Det har også som konsekvens at tilbyderne ikke får oppdrag fordi regelverket ikke følges.</p> <p>Formålet med kravet om internkontroll er å forebygge, hindre regelverksbrudd og å sikre at slike blir oppdaget og korrigert. Dette krever et gjennomgående internkontrollsystem som er kjent og som faktisk brukes. Bevissthet, kultur og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Små kommuner er ekstra sårbare ved fravær eller skifte av personell med spisskompetanse. Dette stiller ekstra store krav til skriftlige rutinebeskrivelser som følges og tydelig ansvars-/rollefordeling.</p> <p>Sett i sammenheng er temaene av stor og essensiell viktighet innenfor pleie- og omsorgstjenestene.</p>
<p>Vannforsyning</p>	<p>Manglende fokus eller ressurser innen vannforsyning og kan få store konsekvenser. Manglende vann eller vann av dårlig kvalitet blir raskt prekært og et aldrende ledningsnett og gamle anlegg er sårbart. Dersom store deler av det rensede vannet går til lekkasje, er dette lite økonomisk og legger press på anleggene. Kommunen er et betydelig medlem og aktør i Leka Vassverk. Kommunen kan få større ansvar for vannforsyningen og den delen er omfattet av selvkost. Akutte behov for store investeringer på området kan gi store utslag på gebyret.</p>

Økonomi og budsjettstyring	<p>De årlige utbetalingene av Havbruksfondet til kommunene varierer avhengig av om det tildeles kapasitet eller ikke det enkelte år. Sammenlignet med innbyggertall og øvrige inntekter er det få kommuner som har fått så store utbetalinger fra Havbruksfondet som Leka. Anslag for fremtidige utbetalinger avhenger av usikre forutsetninger, både hva systeminnretning og beregningsgrunnlag angår. Midlene er lagt inn som finansiering av kommunens generelle driftsutgifter. Sviktende forutsetninger kan innebære store konsekvenser for kommunens økonomiske bæreevne.</p> <p>Svak kontinuitet i nøkkelstillinger forsterker risikoen for at overskridelser ikke blir avdekket og lukket. Dersom rapporteringsrutinene ikke avdekker avvikene tidsnok, kan kommunen få merforbruk som må dekkes inn i fremtidige budsjett.</p> <p>Økonomiplanen skal ifølge kommuneloven vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp, og være realistisk og fullstendig. Realisme innebærer at det er samsvar mellom mål, aktivitet og ressurser. Bevilgningsplanene må reflektere forventede endringer i utgiftsbehov. I kommunens økonomiplan er tjenesteområdenes driftsrammer for de 3 siste årene i all hovedsak fremskrevet flatt i forhold til 2024-nivået. Dette indikerer at økonomiplanleggingen ikke tar tilstrekkelig hensyn til faktorer som påvirker bevilgningsbehovet på mellomlang sikt.</p>
Saksbehandling	<p>Kommunedirektøren har etter kommuneloven ansvaret for at saker som fremmes for politisk behandling er forsvarlig utredet. Kravene til forsvarlig saksbehandling innebærer at kommunen må ha saksbehandlere som både har fagspesifikk og generell forvaltningskompetanse. For en liten kommune med små administrative ressurser å spille på er dette utfordrende og innebærer en risiko for sviktende beslutningsgrunnlag. Konsekvensen av at vedtak fattes på ufullstendig eller feil grunnlag vil i mange sammenhenger bli store.</p>
Forvaltningsrevisjon i selskap hvor kommunen er medeier og andre eierkommuner innbyr kommunen til å delta i prosjektet	

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner og undersøkelser i perioden 2019-2023:

- Forvaltningsrevisjonsrapport personalarbeid
- Forvaltningsrevisjonsrapport økonomistyring
- Rapport undersøkelse – Personalarbeid